

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
Αγίου Στυλιανού (26 Νοεμβρίου)

Σκέψεις για την ανατροφή των παιδιών

Ο σήμερα εορταζόμενος Όσιος Στυλιανός, αγαπητοί μου αδελφοί, γεννήθηκε στην Παφλαγονία της Μικράς Ασίας και έζησε Θεοφιλώς τον 5^ο αιώνα. Γνώρισε από βρέφους τα ιερά γράμματα και αγάπησε τον Χριστό από την παιδική του ηλικία. Η αγάπη του ήταν τέτοια, ώστε όταν ενηλικιώθηκε, απαλλάχθηκε από τα υλικά πατρογονικά πλούτη και αφιέρωσε την ζωή του στον Χριστό, ακολουθώντας, στην αρχή, την μοναστική οδό και έπειτα την αυστηρή ασκητική βιωτή.

Ο Θεός τον χαρίτωσε με πλούσια πνευματικά χαρίσματα, γι' αυτό η φήμη του εξαπλώθηκε σε όλη την γύρω από το ασκητήριό του περιοχή, με αποτέλεσμα η καλύβη του να γίνεται πόλος έλξης για τα πλήθη των Χριστιανών, οι οποίοι αναζητούσαν λόγο πνευματικής οικοδομής. Ιδιαίτερη ήταν η αγάπη του για τα βρέφη και τα νήπια. Μάλιστα, ο Θεός τού χάρισε το χάρισμα της θαυματουργίας στα μικρά παιδιά, γεγονός που οδηγούσε διαρκώς κοντά του νέους γονείς που αναζητούσαν την θεραπεία των αρρώστων παιδιών τους, με την βοήθεια του Ιησού Χριστού, διά του Αγίου Στυλιανού. Ο πλούτος της αγάπης του προς τα μικρά παιδιά τον κατέστησε προστάτη των βρεφών και των νηπίων, γεγονός που αποδίδεται θαυμάσια στην ιερά εικόνα του, όπου ο Όσιος Στυλιανός εικονίζεται εναγκαλιζόμενος είτε ένα, είτε περισσότερα βρέφη και νήπια.

Η σχέση στοργής και αγάπης του Οσίου Στυλιανού για τα παιδιά, που αντανακλά τα αντίστοιχα αισθήματα της Εκκλησίας μας, γίνεται αφορμή να καταθέσουμε κάποιες λιτές σκέψεις για την ανατροφή των παιδιών. Οδηγός μας θα είναι ένας άλλος λαμπρός εκπρόσωπος του μοναχικού κόσμου, ο νεοφανής Όσιος Πορφύριος ο Κουσοκαλυβίτης, ο οποίος, αν και ακολούθησε τον δρόμο της ασκήσεως και πλήρους αφιερώσεως στον Θεό, εντούτοις εντρύφησε στο ζήτημα της οικογενείας, κυρίως δε της ανατροφής των τέκνων.

Ο Όσιος Προφύριος διδάσκει ότι η καλή ανατροφή και αγωγή των παιδιών εξαρτάται από την αγιότητα του βίου και το παράδειγμα των γονέων μέσα στην οικογένεια. «Οι γονείς πρέπει να δοθούν στην αγάπη του Θεού. Πρέπει να γίνουν άγιοι κοντά στα παιδιά, με την πραότητα τους, την υπομονή τους, την αγάπη τους. Να βάζουν κάθε μέρα νέα σειρά, νέα διάθεση, ενθουσιασμό και αγάπη στα παιδιά. Και η χαρά που θα τους έλθει, η αγιοσύνη που θα τους επισκεφθεί, θα εξακοντίσει στα παιδιά την χάρη. Για την κακή συμπεριφορά των παιδιών φταίνε, γενικά, οι γονείς. Δεν τα σώζουν ούτε οι συμβουλές, ούτε η πειθαρχία, ούτε η αυστηρότητα. Αν δεν αγιάζονται οι γονείς,

αν δεν αγωνίζονται, κάνουν μεγάλα λάθη και μεταδίδουν το κακό που έχουν μέσα τους. Αν οι γονείς δε ζουν ζωή αγία, αν δε μιλούν με αγάπη, ο διάβολος τους ταλαιπωρεί με τις αντιδράσεις των παιδιών. Η αγάπη, η ομοψυχία, η καλή συνεννόηση των γονέων είναι ό,τι πρέπει για τα παιδιά. Μεγάλη ασφάλεια και σιγουριά»¹

Η επόμενη συμβουλή που δίδει ο Όσιος Πορφύριος στους γονείς για την ανατροφή των παιδιών τους είναι να είναι οι ίδιοι άνθρωποι θερμής προσευχής. Συνηθίζουν οι ευλαβείς γονείς και κυρίως οι μητέρες, όταν τα παιδιά τους βρίσκονται στην εφηβική περίοδο της ζωής τους ή και μεγαλύτερα, να πιέζουν και να επιμένουν φορτικά για την από μέρους των παιδιών βίωση της πνευματικής ζωής, αγωνιώντας για τα ξεστρατίσματα και τις αντιδράσεις της ηλικίας. Η πρακτική αυτή προκαλεί, τις περισσότερες φορές, αντίθετα αποτελέσματα, καθώς τα παιδιά, στην εφηβεία, δεν ανέχονται άλλα «κηρύγματα» από τους γονείς. Στην περίπτωση αυτή άλλος τρόπος πρέπει να επιλεγεί.

Κάποτε ο Όσιος Πορφύριος έγινε αποδέκτης της απόγνωσης μιας ευλαβούς μητέρας, η οποία είχε απελπιστεί καθώς τα παιδιά της δεν υπάκουαν, πλέον, στις συμβουλές της και της είπε: «Άμα διαρκώς τους δίνεις συμβουλές θα γίνεις βαρετή κι όταν θα μεγαλώσουν θα αισθάνονται ένα είδος καταπίεσης. Να προτιμάς, λοιπόν, την προσευχή. Να τους μιλάς με την προσευχή. Να τα λες στον Θεό και ο Θεός θα τα λέει μέσα τους...»²

Βλέπουμε, αδελφοί μου, ότι ο Όσιος Πορφύριος, με τις διδαχές του για την ανατροφή των παιδιών, που καταγράψαμε και με πολλές ακόμα που ο χρόνος δεν επιτρέπει να παρουσιάσουμε, διδάσκει ότι η αγωγή των παιδιών είναι καθαρά πνευματική υπόθεση και εξαρτάται άμεσα από την πνευματική κατάσταση και ζωή των γονέων. Γι' αυτό, όσοι είστε ή πρόκειται να γίνετε γονείς, μην εξαντλείτε την φροντίδα σας μόνο στην παροχή υλικών και μορφωτικών αγαθών στα παιδιά σας, προκειμένου να εξασφαλίσετε σ' αυτά ένα άνετο μέλλον. Αν θέλετε να τα σώσετε και να τα εξοπλίσετε με όλα εκείνα τα εφόδια που θα λειτουργήσουν προστατευτικά και σωστικά στο παρόν και στο μέλλον τους, οδηγήστε τα στον Χριστό, εισαγάγετέ τα στη ζωή της Εκκλησίας. Είναι το μόνο ασφαλές λιμάνι, όπου τα παιδιά σας θα βιώσουν την αληθινή και ανιδιοτελή αγάπη στο πρόσωπο του Χριστού, θα διδαχθούν την πραγματική δικαιοσύνη και θα βιώσουν την κατά Χριστόν ελευθερία, που σώζει τον άνθρωπο από τα δεσμά της αμαρτίας και της ανθρώπινης κακίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

¹ «Βίος και Λόγοι», σελ. 406-407

² όπ.π. σελ. 419